

פרוטוקול מס' 198

מישיבת ועדת הכנסת
מיום ג', ח' בכסלו תשל"ג - 14.11.72, בשעה 8.30

נ כ ח ו :

י . ישעיהו - יו"ר הכנסת

חברי הוועדה:

א . אנקורי יו"ן - יו"ר הוועדה
ר . ארזי
ס . ביבי
ס . ברעם
ז . גולן
ש . י . גרוס
ת . טובי
א . יפה
י . נחושתן
ס . נסים
א . עופר
צ . צימרמן
א . רזיאל-נאור
י . רפאל
ס . שחל

מוזמנים:

ש . תמיר - חבר-הכנסת
נ . לורך - מזכיר הכנסת
ש . יעקבסון - סגן מזכיר הכנסת
א . בר-זכאי - עוזר בכיר ליועץ המשפטי
לממשלה

מזכירת הוועדה: ס . ברפי

רשמה: נ . רינגלר

סדר-היום: א . תלונת יושב-ראש הכנסת על חבר-הכנסת שמואל תמיר, שהטיח דברי עלבון בשר החקלאות בישיבת הכנסת מיום ד', ב' בכסלו תשל"ג - 8.11.72;

ב . תלונת יושב-ראש הכנסת על חבר-הכנסת ש.י. גרוס, שהטיח דברי עלבון בשר הקליטה ובמשרד הקליטה בישיבת הכנסת מיום ג', כ"ג בחשוון תשל"ג-31.10.72.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אנקורי:

א. תלונת יושב-ראש הכנסת על חבר-הכנסת שמואל תמיר, שהטיח דברי עלבון בשר החקלאות בישיבת הכנסת מיום ד', ב' בכסלו תשל"ג - 8.11.72

נדון היום: (א) בתלונת יו"ר הכנסת על

חבר-הכנסת שמואל תמיר, שהטיח דברי עלבון בשר החקלאות בישיבת הכנסת מיום ד', ב' בכסלו תשל"ג - 8.11.72; (ב) בתלונת יו"ר הכנסת על חבר-הכנסת ש.י. גרוס, שהטיח דברי עלבון בשר הקליטה ובמשרד הקליטה בישיבת הכנסת מיום ג', כ"ג בחשוון תשל"ג - 31.10.72. חבר-הכנסת גרוס, שהוא חבר הוועדה, הוזמן לישיבה לשעה 9.30. כל החומר מונח לפניכם.

(קרא תלונתו של יושב-ראש הכנסת על

חבר-הכנסת שמואל תמיר, שהטיח דברי עלבון בשר החקלאות; קטעים מהסטיגורמה מיום 8.11.72, עמ' 22, 23 ו-27; דברי שר החקלאות במליאת הכנסת מיום 31.10.72, שאמר: "אגב, היום נתפרסמה ב' ידיעות אחרונות' ידיעה על שוחד. הידיעה הזאת מצוצה מן האצבע ואין לה שחר." ותקדים מישיבת הכנסת מיום 10.2.70 - שר המשפטים קרא לחבר-הכנסת אבנרי: "אתה שקרן", ולאחר התערבות יו"ר הישיבה ניסח דבריו בצורה אחרת: "אתה מפיץ דברים שלפי תקנון הכנסת חייבים לקרוא להם אי-אמת.".) כן מונח לפניכם העתק מהכתבה ב' ידיעות אחרונות' על: "ורד' שילמה מליון דולר כשוחד לקבלת עבודה - ולא קיבלה אותה".

אמש, בשעה 20.00, קיבלתי מחבר-הכנסת

שמואל תמיר מכתב תלונה על חבר-הכנסת חיים גבתי, שר-החקלאות והפיתוח, שהמשיע דברי שקר באזני הבית מעל דוכן הכנסת. מכתב זה לא הספקתי לשכפל ולכן אקריאו לפניכם. (קרא המכתב). חשבתי לחובתי להביא מכתב זה לידיעת חברי הוועדה, כאשר אנו דנים בתלונה על חבר-הכנסת שמואל תמיר. לא נדון היום בתלונתו של חבר-הכנסת תמיר. נראה תלונה זו לצורך ענין זה כהגנה.

לא הגשתי תלונתי על שר החקלאות כהגנה.

ש. תמיר:

עדיין לא הורדתי מכתבך מסדר-היום.

היו"ר א. אנקורי:

כרגע לא נדון בו. עמדת פשוטה מאוד: דברי שר החקלאות היו חלק מהטיעון של חבר-הכנסת שמואל תמיר בקשר לענין הצעת אי האמון לממשלה, וחלק מהטיעון שלו לגבי הצעת אי האמון היתה שחבר-הכנסת תמיר שיקר ולאחר מכן באה כנסת ודחתה את הצעת אי האמון. אני בדעה, שאחרי שהכנסת דחתה את הצעת אי האמון אין אפשרות שוועדת הכנסת תדון אם השר בתשובתו שיקר או לא שיקר.

איזה מן הגיון הוא זה? צריך לדון גם בתלונתו של חבר-הכנסת תמיר.

י. נחושתי:

לא נשבש כרגע את הדיון. על סדר היום עומדת תלונת יו"ר הכנסת על חבר-הכנסת

היו"ר א. אנקורי:

תמיר. לכן אמדתי, אם המכתב הוא חלק מהגנתו של חבר-הכנסת תמיר - קראתי לפניכם והבאתי הדברים לתשומת ליבכם, אבל כרגע איננו דנים בתלונה על שר החקלאות ואיננו הופכים את היוצרות.

אני מודה ליו"ר הוועדה על שכבר הציג את השאלה שהתלונה נוגעת אליה. לא

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:

בחמדה הגשתי את שתי התלונות. תכנן של השתיים הוא ענין של הסחת דברי עלבון בשריים. עשיתי זאת מתוך חובת תפקידי לשמוד על כבוד הכנסת, כבוד חבריה ועל תקינות דיוניה. לא אעלים דאגתי וחששותי מפני הסלמה בתחום זה, הנושאת בחובה סכנות. עלבון גורר עלבון ולבסוף יכולים הדברים להגיע לתגרות ידיים. מוטב שלא נגיע לכך ונעצור את הענין בראשיתו. היום דברים מעולם בכנסת של הסחת דברי עלבון אישיים, והם נעצרו במקום. לא חסרו לנו סערות ודיונים מרגשים בכנסת, אבל עלבונות לא היו כבר מספר ניכר של שנים. הכנסת וכבוד חבריה לא הפסידו מכך.

השבה היא שנת בחירות והיצרים נוטים

להתגעש. אני חושש מפני התפתחות תופעה זו של התנצחות הדדית בהסחת דברי עלבון. אין לי דבר נגד ביקורת, ויכוח וסערה, ככל שתהיה, בדיוני הכנסת. אני מדבר על ביטויים שכוונתם להעליב. לדוגמה - חבר-הכנסת תמיר אמר לשר החקלאות: "אתה אומר שקר"; שר החקלאות בעצמו, כאשר סתר את הידיעה שנתפרסמה ב' ידיעות אחרונות' אמר על אותה ידיעה: "הידיעה הזאת מצוצה מן האצבע ואין לה שחר". שר החקלאות לא אמר שמי שפרסם את הידיעה משקר, הוא השתמש במלים מקובלות כדי להגיד שהדבר אינו אמת. דבריו של חבר-הכנסת

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:

שמואל תמיר התכוונו לירות ישר לליבו של הצד עליו נאמרו הדברים. צורה זו אי-אפשר לה שתתקיים באופן חד-סיטרי בכנסת ואין לי שום ספק שהיא תביא להסלמה בתגובות.

אני מבקש מוועדת הכנסת וגם מחבר-הכנסת שמואל תמיר בעצמו, שיראה את התופעה הזאת וינסה לתקן אותה בדרך המקובלת בין בני אדם המכבדים איש את רעהו. כאשר חבר-הכנסת תמיר דיבר - הוכיח בתדהמה. עכתי אחר תוכן דבריו של שר-החקלאות. השר אמר: "דברי התשובה שלי להצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת גולדשטיין ב-12 בינואר מניתי את הגורמים והסיבות אשר הביאו לכשלון הגדול של 'ורד'. מבקר המדינה, אשר עשה את עבודת הביקורת ב'ורד' לפי יוזמתה של ועדת הכספים, ניתח את הדברים בצורה הרבה יותר מפורטת והרבה יותר יסודית וחשף את כל הגורמים אשר הביאו לכך שחברת 'ורד' הגיעה לגרעון הגדול הזה כפי שהוא מסתכם בדין-וחשבון של מבקר המדינה. מבקר המדינה מתאר בדין-וחשבון את אופן קבלת ההחלטות שהיו ב'ורד', צורות הניהול, דרכי המימון ושיטות הבקרה והדיווח. אין לי כל השגות על דין-וחשבון מבקר המדינה, והעניין כולו, כל מה שקרה ב'ורד', גורם צער וכאב - אני חושב לכולנו." שר האומר דברים כאלה, איזה עניין יש לו לשקר? איזה צורך? לאחר ששר החקלאות עלה על הדוכן והכחיש את הידיעה בעניין השוחד, חשבת שאחרי דברים אלה יבקש חבר-הכנסת שמואל תמיר את מליחתו של השר, אבל הוא לא עשה כן. אני חושב שלא היה לחבר-הכנסת שמואל תמיר כל צורך להשתמש בביטוי זה ובצורה דראסטית זו.

חבר-הכנסת שמואל תמיר אמר לשר החקלאות:

"יכולת לומר: לא מדוייק; יכולת לומר: לא נכון; יכולת לומר: אינני מתייחס; יכולת לא לומר כלום." בדיוק כך אומר אני לך: יכולת לומר: לא מדוייק; יכולת לומר: לא נכון; יכולת מתייחס; יכולת לא לומר כלום.

על כן מבקש אני מוועדת הכנסת שתסיק מסקנה מתאימה שתמנע את הכנסת ואת חבריה מן ההידרדרות אל סכת העלבונות.

היו"ר א. אנטוריון:

ועדת הכנסת לא תיכנס לבירור עובדות הקשורות עם עניין השוחד, יכול כל חבר הכנסת לחשוב מה שיחשוב בעניין זה. אנחנו דנים בתלהבת יו"ר הכנסת, אם יכול חבר הכנסת החושב נניח שהשר אינו מדוייק, לבוא ולומר שהשר משקר. על כך בלבד אנו דנים ולא על דבר אחר.

אני מציע לחבר-הכנסת שמואל תמיר להתנצל על דבריו אלה ובכך נוכל לסיים תקרית חמורה זו.

ש. תמיר:

יורשה לי קודם כל להביע תמיהה, פליאה והשגה על הפרוצדורה. אמש קיבלתי תלונה שאליה לא צורף שום דבר וחצי דבר מכל מה שיו"ר הוועדה קרא היום, והדיון נקבע באופן דחוף להבקר. זכאי אדם שמגישים נגדו קובלנה לדעת על מה היא יו"ר הוועדה שהוא משפטן וצאי יודע זאת. אתם, ודאי, לא רוצים לעשות בתי-דין-שדה מהירים תוך 24 שעות. במקרה היה קבוע לי להבקר משפט ולא התכוונתי להיות בבקר בכנסת. כך, העולם מתהפך, ולא לתת לי את החומר?

אחר כך קורא אני את גליון האי-שום של יו"ר הכנסת בו כתוב, שהסחתי דברי עלבון קשים על שר החקלאות. אני רשאי לדעת למה בדיוק מתכוונים בקובלנה, כי עלי להתגונן. מה הם דברי העלבון?

הגשתי תלונה נגד שר החקלאות, חבר-הכנסת חיים גבתי. לעניות דעתי, חומרתי עולה לאין שיעור על חומרת תלונתו של יו"ר הכנסת נבדי. אם מפרסמים דבר ביודעין והוא מתוכנן מבאש - זה יותר מאשר לומר על מישהו שהוא משקר. כל הכבוד להערה המוקדמת של יו"ר הוועדה, שכיוון שהכנסת דחתה הצעת אי האמון של שלוש שעות, בכך נגמר העניין. בכל הכבוד, אין לזה אחיזה כהוא זה. אני מתייחס למלה ספציפית שלא עליה היתה הצבעת אמון או אי אמון. או שיש נוהל לא אחיד, או נוהל אחיד. אם מתייחסים לתלונה הראשונה, במה עדיפה התלונה הראשונה על התלונה השנייה?

אני מבקש שהדיון יהיה בשתי התלונות:

א) שייזקקו לתלונתי והוועדה תחליט אם יש בה סמך או לא; ב) שהתלונות תידונה יחד. לאחר שתדונו, אם תשובו, אני רוצה להתייחס לעניין. ההצעה הנכבדה של יו"ר הוועדה לו באמת היתה כוונה להשיב סגנון אחר ברוח אחרת, יכול היה יו"ר הכנסת להזמין אותי ללשכתו. עכשיו באים אלי? אחרי שהוגשה תלונה ופורסמה ברדיו? עכשיו רוצים לראות את הנער הנזוף? אם באמת היתה כוונה - מי הפדיע ליו"ר הכנסת להזמין אותי? יו"ר הכנסת הקודם, ברקת הסנוח הזמין אותנו אחרי סערות ולא רץ לוועדת עם קובלנות נגד חברי-הכנסת ואחר-כך

ש. תמיר:

הציע הצעות. היה סגנון אחר. כטענה ראשית מבקש אני לדון בהצעת י ולאחר מכן, כפי שתחליט הוועדה - אתייחס לכך.

י. בחושתן:

לסדר: אני מוחה על כך שיו"ר הוועדה הפריד התלונות. בכך הוא מראה איפה ואיפה. אני מציע לאחד את הדיון בשתי הקובלות. אי-אפשר להפריד ביניהן. כן מציע אני להזמין את שר-החקלאות, חיים גבתי, כדי ששניהם יהיו כאן וישיבו על התלונות. אני חושב שהתלונה על השר גבתי חסורה הרבה יותר מאשר התלונה על חבר-הכנסת תמיר. אני סבור שהשר גבתי חייב להתנצל לא פחות מאשר חבר-הכנסת שמואל תמיר.

י. רפאל:

לסדר: אני חושש שהדיון עלול להשיג את המטרה ההפוכה מהמטרה למענה התכוון יו"ר הכנסת. יו"ר הכנסת התכוון שנחזור לנוסח הדיונים שהיו מקובלים בתוכנו, אבל יש חשש שדווקא מוויכוח כזה ייצא ההיפך.

אני מציע לוועדה להפסיק היום את הדיון, אבל לא מהנימוקים שנשמעו כאן; אלא מהנימוק שעד לישיבה הבאה של הוועדה יבקש יו"ר הכנסת דרך ומוצא אחרים מהמצב הזה. שיימצא נוסח שיניח את הדעת.

מ. ביבי:

הערה: הצעתו של חבר-הכנסת רפאל נראית לי, אבל יש עניין - לדעתי - שוועדת הכנסת תדון בנושא עצמו, בשאלה עצמה - שאלת ההתבטאויות החריגות העולה בזמן האחרון לשיעור מצער מאוד. השאלה היא אם אותם חברי הכנסת המשתמשים בסגנונות אלה צריכים להשמיץ התבטאויות כאלה בכנסת, לעבור לסדר-היום, ושוב להעלותם. נוכחתי במקרים רבים של העלבה בצורה בוטה ובצורה מוטוית.

הנושא צריך לעמוד על סדר יומה של ועדת הכנסת, אולי לא בהקשר למקרה הספציפי הזה.

ת. טובי:

אני חושב שכולנו חייבים להיות מעוניינים שהכנסת בדיוניה, בסגנון עבודתה, תעמוד על יחסים תקינים ושייכלמו מצופה ומקובל פגמים אלה. יו"ר הכנסת מצא דרך אדמיניסטרטיבית כדי להגיש לפתרון הבעיה. אני בהחלט בעד דרך של הידברות עם החברים, ולא רק עם חברי הכנסת. השמירה צריכה להיות לא רק לגבי סגנונם של חברי-הכנסת, אלא גם לגבי סגנונם של השרים ושל ראש הממשלה. זה עניין הדדי. קורה גם שהשרים וגם ראש הממשלה יוצאים מהפסים שאותם רוצה לשמור היו"ר. אני מסכים עם יו"ר הכנסת שצריך לחתור לכך שלא בלך לאפיקים כאלה.

לכן לא צריך להתייחס לחבר הכנסת אחד בלבד ולהפוך אותו לקורבן, אלא המאמץ צריך להיות לגבי כל הגורמים. אני מסכים להצעת חבר-הכנסת רפאל שלא נמשיך היום בדיון ויו"ר הכנסת יעשה מאמצים בהליכים אחרים.

ע. יפה:

התרשמתי, שכאשר קיבלתי אתמול את ההזמנה לישיבת ועדת הכנסת, אשר בסדר-יומה נקבעו שתי תלונות יו"ר הכנסת: האחת על חבר-הכנסת שמואל תמיר; והאחרת על חבר-הכנסת ש.י. גרוס - היה זה לפני שיו"ר הוועדה קיבל את תלונות של חבר-הכנסת תמיר על השר גבתי.

היו"ר א. אנטוריון:

כן, כי חבר-הכנסת תמיר הגיש לי מכתבו אמש בשעה 20.00.

ע. יפה:

אם כך אין איפה ואיפה, כי מכתבי יו"ר הכנסת היו לפני יו"ר הוועדה לפני מכתבו של חבר-הכנסת שמואל תמיר. סדר היום של הוועדה היה כבר קיים.

אם עומד לפנינו רק מכתבו של יו"ר הכנסת, רוצה אני להבין בבחירות שכל ההצעות בדבר דחייה או אי דחייה יכולים להיעשות רק לגבי תלונות יו"ר הכנסת ולא לגבי תלונות חבר-הכנסת תמיר.

מ. נסים:

יכול להיות שהעובדות שהציג יו"ר הוועדה נכונות, שחבר-הכנסת שמואל תמיר הגיש את תלונתו אמש בשעה 20.00, או אפילו הבקר. אני חושב שמשורת הדיון לדון גם במכתבו של חבר-הכנסת תמיר, שהוא באותו נושא. ועדת הכנסת היא

מ. נסיים:

אחת הוועדות שסדר יומן הוא מן היד אל הפה. כל ענין דחוף המובא לוועדת הכנסת נדון בה בדחיפות. כיוון שתלונתו של חבר-הכנסת תמיר היא באותו נושא בו אנו דנים - ראשית; עלינו לדון בתלונתו; שנית, יכולים אנו להתייחס לקובלנתו של חבר-הכנסת תמיר ככל שנרצה. יכול להיות שאין בה ממש, יכול להיות שנתתייחס אליה בחוסר; אבל אי-אפשר לדון היום רק בתלונת יו"ר הכנסת ולא בתלונתו של חבר-הכנסת תמיר.

אני מציע לקיים דיון משותף בתלונת יו"ר הכנסת ובתלונת חבר-הכנסת תמיר בישיבה הבאה.

מ. ברעם:

אני תומך בהצעתו של חבר-הכנסת רפאל, אבל אני מצטרף להערכתו של יו"ר הוועדה. אנחנו לא מערבבים פה שני דברים. אני רואה סכנה בתלונת חבר-הכנסת על שר בממשלה. יש רק דרך אחת: להגיש הצעת אי אמון לממשלה על כך שדיווחה דברי שקר ואז הממשלה צריכה להתייבב בכנסת. נכון נהג יו"ר הכנסת שהביא את קובלנתו לפני ועדת הכנסת, כדי לשמור על רמה של דיונים ובירורים. איננו מתבקשים להיכנס לבירור אם חבר-הכנסת גבתי דיבר אמת או לא - זה נוגע לכנסת ולא לוועדת הכנסת.

הואיל והקובלנה של יו"ר הכנסת היתה על דבר מסויים - ואני מבין שחבר-הכנסת רפאל מציע הצעתו לאור דבריו של חבר-הכנסת תמיר, שעל יו"ר הכנסת להזמין קודם לבירור - די סביר שיו"ר הכנסת וחבר-הכנסת תמיר יקיימו שיחה ביניהם ויגיעו לפתרון. אינני מצטרף להצעה שהמסעות היא לדון גם בתלונתו של חבר-הכנסת תמיר. לאחר שיו"ר הכנסת יודיע לנו שנמצא פתרון לענין והענין מחוסל - אם חבר-הכנסת תמיר יתקשר שדון בקובלנתו, נדון בה; אבל לא עכשיו.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:

אילו תקרית זו היתה תקרית בודדה ונדירה - הייתי צוהג בדרך שהצביע עליה חבר-הכנסת תמיר. אבל תקריות מסוג זה חזרו וביישנו ואינני רוצה להזכירן כדי לא לסחוף לבירור חברי הכנסת אחרים וביטויים נוספים. שבוע אחר שבוע הושמעו התבטאויות כאלה מפי חברי-הכנסת שמואל תמיר ושי. גרוס וחשבת להזעיק את ועדת הכנסת לענין. לא באתי לערוך מלחמות, אלא להפנות תשומת ליבה של ועדת הכנסת, וכמו כן של המפלגות, שצפויה לנו בתחום זה הסלמה שלא תנעם לאף אחד.

מ. שחל:

אני חושב שבהצעת חבר-הכנסת רפאל יש הרבה מן הפניה לשכל הישר. אינני מציע להתבסס בנימוקים פורמליים על תלונת יו"ר הכנסת, אין צורך לדקדק בעניינים פורמליים בהקשר למכתבו של חבר-הכנסת תמיר. אם הסדור רק בתלונת יו"ר הכנסת, הרי מכתבו של חבר-הכנסת תמיר נשאר עומד על סדר-היום, יהיה אשר יהיה הטיפול בתלונתו של יו"ר הכנסת, דבר שעומד בסתירה למגמה הכללית שאנחנו מסיימים ענין מתוך רצון שני הצדדים.

אם יו"ר הוועדה יקבל את ההצעה שלא נדון בענין זה, בתקווה שבשבוע הבא ירד הענין מסדר-היום על שני תלמידי - אני תומך בהצעה זו.

ד. ארזי:

אני מצטרף להצעתו של חבר-הכנסת רפאל. אני חושב שיו"ר הכנסת יכול על שכרו אם כתוצאה מפנייתו יובהר הענין ולא נזדקק לדיון מיוחד, אלא אם נקבל הצעתו של חבר-הכנסת ביבי לגבי התבטאויות שונות של שרים וחברי הכנסת. אני סבור שבשלב זה טוב נעשה אם נאמץ לעצמנו את ההצעה הזאת תוך תקווה שבשבוע הבא נדע שהדיון בנושא מיותר.

ז. צימרמן:

כל אחד מאיתנו יהיה שבע רצון אם התקריות האישיים תסתדרנה ברוח טובה ולא על יד שולחן דיונים פורמליים. אסכים גם להפסקת הדיון, אבל יחד עם זאת רוצה אני להעיר שתי הערות: שתי התלונות נמצאות על שולחן הוועדה - גם תלונתו של יו"ר הכנסת וגם תלונתו של חבר-הכנסת שמואל תמיר. למעשה, דיברנו על שתיים ביחד. שתי התלונות באות מכוח סעיף 12(א) הקובע שוועדת הכנסת תדון בתלונות על חברי הכנסת. הוגשה תלונה על חבר הכנסת; והוגשה תלונה על שר בממשלה שהוא גם חבר-הכנסת.

מ. נסיים:

זכורותיו וחובותיו של השר הן כמו של חבר הכנסת.

צ. צ'מרמן: נכון. מיותר לומר שלא צריכים אנו להתייחס אחרת כלפי שר, חבר-הכנסת או יו"ר הכנסת בעת הדיון. התלונות הן תלונות. אם הן מתייחסות לאותה בעיה - מן הדין להתייחס את שתיהן. עצם העובדה שיש אבחנה, איננה טובה. אל לנו ליצור תקדים שאנחנו מבחינים בין תלונה אחת לתלונה אחרת.

אני מסכים שוועדת הכנסת תחליט פעם על נוסח הוויכוחים שלנו, סגנון הדיבורים שלנו; אבל שזה לא יהיה בהקשר לאינצידנט זה או אחר. בזמן העיון בנושא אפשר יהיה להביא דוגמאות משנים קודמות, מבלי לקשור את הדוגמאות לשמות החברים שכך התבטאו.

מ. ברעם: אני מבקש מיו"ר הוועדה להזמין את ראשי הסייעות לשיחה זו.

היו"ר א. אנטוריון: אני מניח שנסכם ברוח הדברים שנאמרו כאן.

רצוני להעיר על העניין שחבר-הכנסת תמיר קיבל אמש את התלונה במקוטע. ברגע שקיבלנו את שתי התלונות מיושב-ראש הכנסת שיכפלו אותן והצענו תוספת לסדר-היום. אינני חושב שעלי להתנצל על דחיפות העניין. כאשר אומרים מעל בימת הכנסת על שר: "אתה מסקר", ו"על שר הרבה יותר קל, אדוני שר החקלאות, הלך שר באנגליה, התפטר וסולק בבושת פנים". - זה עניין דחוף. כל שעות אחר הצהריים אתמול חיפשה קזכירת הוועדה את חבר-הכנסת תמיר, התקשרה למשרדו ואף לביתו וברגע שחבר-הכנסת תמיר הגיע לכנסת החומר היה בידו. לא הופתעת בשום דבר. כאשר אמרת בשבוע שעבר מה שאמרת - ידעת שעל דברים כאלה מישהו עלול לקרוא אותך לסדר.

לגבי הטענה של איפה ואיפה. עובדה היא שמסרת תלונתך כמעט בתום ישיבת הכנסת, אחרי סדר-היום של ישיבת הוועדה כבר נקבע. היום לא נחליט על שום דבר מבחינה זאת. דעתי היא, שהוועדה לא תיזקק היום לקובלנה השנייה.

על החברים להיות מוכנים לכך שאזמין אותם לישיבה נוספת של הוועדה אם העניינים לא יסתדרו.

ש. תמיר: אבקש לתאם את זמן הישיבה איתי.

הנחלט: לקבל הצעתו של חבר-הכנסת רפאל, להפסיק בשלב זה את הדיון על-מנת לאפשר ליו"ר הכנסת להזמין אליו לשיחה את חבר-הכנסת שמואל תמיר.

היו"ר א. אנטוריון:

ב. תלונת יושב-ראש הכנסת על חבר-הכנסת ש.י. גרוס, שהטיח דברי עלבון בשר הקליטה ובמשרד הקליטה בישיבת הכנסת מיום ג', כ"ג בחשוון תשל"ג-31.10.72

יו"ר הכנסת י. ישעיהו: כל מה שאמרת לגבי התלונה הקודמת חל על תלונתי כלפי חבר-הכנסת גרוס. אציין רק את המקרה: (קרא הסטינוגרמה של הכנסת מיום 31.10.72 עמ' 62 - 65).

חבר-הכנסת גרוס אמר: מאז נכנס השר פלד למשרדו נודף ממשרדו ריח של ייבסקציה; כן אמר על שר הקליטה שהוא ייבסקציה. ביקשתי ממנו כמה פעמים לחזור בו מדבריו אלה, אך הוא אמר שהוא איננו חוזר בו והוא אחראי בעד כל מלה. אני חושב שזה דבר מאוס, אנטי-ישראלי ולא צריך להשתמש בביטויים אלה. מלים אלו באו רק להעליב ואני חושב שיש להימנע מלהשמיע אותם. רציתי לעזור לחבר-הכנסת גרוס ולחלץ אותו מן המצוקה, אך הוא התעקש ולא חזר בו מדבריו. הודעתי שבעניין זה אפנה לוועדת הכנסת.

היו"ר א. אנטוריון: אולי נעלה על הדרך הטובה. חבר-הכנסת גרוס, אמרת מה שאמרת בלהט הוויכוח. ייבסקציה זו מלה קשה, פוגעת ומעליבה מאוד. התבטאת כך כלפי השר וכלפי משרד הקליטה. ברור לכל אחד שיש לך ביקורת קשה על משרד הקליטה. זכותך לבקר את המשרד, אבל אני פונה אליך שתתנצל על הביטוי הזה.

ש.י. גרוס: אני מוכן לחזור בי מהביטוי "ייבסקציה" ביחס לשר הקליטה; לעומת זאת לא אסכים לבטל את ביטויי "שממשרד הקליטה נודף ריח של ייבסקציה".

ש.י. גרוס:

אני מוכן שיו"ר הכנסת יזמין אותי אליו
לשיחה ואולי נמצא פתרון ביני לביןנו בענין זה.

הוחלט:
להפסיק בשלב זה את הדיון על-מנת לאפשר
שיחה של יו"ר הכנסת עם חבר-הכנסת ש.י. גרוס
בנוגע לכיטוייו כלפי שר הקליטה ומשרד הקליטה.

הישיבה נבעלה בשעה 10.05.